

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН 2024 г.

стр. 2

ЕВРОПЕЙСКА
СТАТИСТИЧЕСКА
СИСТЕМА

стр. 7

ЕВРОПЕЙСКИ
ПРОЕКТИ

стр. 8

РАБОТНА ГРУПА
„СТАТИСТИКА“ КЪМ
СЪВЕТА НА ЕС

стр. 9

ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА
ИКОНОМИЧЕСКО
СЪТРУДНИЧЕСТВО
И РАЗВИТИЕ

стр. 12

ДВУСТРАННО
СЪТРУДНИЧЕСТВО

стр. 16

СТАТИСТИЧЕСКА
СИСТЕМА НА ООН

стр. 18

СЪТРУДНИЧЕСТВО
С ДРУГИ
МЕЖДУНАРОДНИ
ОРГАНИЗАЦИИ

МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО И ПРОЕКТИ

- ✓ Висока оценка за НСИ и успешно приключване на прегледа по присъединяване на България към „Комитета по статистика и политики в областта на статистиката“ на ОИСР
- ✓ Участие в 3 редовни присъствени заседания на Комитета на европейската статистическа система (КЕСС), 109-та годишна Конференция на генералните директори на националните статистически институти (DGINS), множество форуми на високо ниво и експертни срещи
- ✓ Заместник-председателят на НСИ беше избран за член на Изпълнителния борд на Комитета по парична и финансова статистика и статистика на платежния баланс
- ✓ НСИ и Гръцката статистическа служба (ELSTAT) подписаха Меморандум за сътрудничество
- ✓ Европейската статистика навлиза в нова фаза след приемането на изменения Регламент (ЕО) №223/2009 относно европейската статистика
- ✓ Историческа първа среща между статистическите служби на България и Китай
- ✓ 10 успешно реализирани проекта, финансирани от ЕК и 11 сключени нови проекта

Среща на високо равнище, посветена на статистическата грамотност в Европа

Председателят на НСИ доц. д-р Атанас Атанасов и директорът на дирекция „Многосекторна статистика, методология и регистри“ Антоанета Илкова взеха участие в среща на високо равнище на тема „Към по-грамотно статистическо бъдеще“, която се проведе в периода 2-3 май 2024 г. в гр. Брюж, Белгия. Събитието беше организирано съвместно от Статистическата служба на Белгия и Евростат в рамките на Белгийското председателство на Съвета на ЕС.

Участниците в двудневната конференция дискутираха повишаването на статистическата и информационната грамотност сред младите хора чрез насърчаване на по-тясното сътрудничество между образователните институции и националните статистически институти и другите органи, произвеждащи официална статистика. Беше обменен опит относно интегрирането на официалната статистика в образователни материали, дейности и програми за младите хора.

Акцент в дискусиите бяха значението на статистическата грамотност във времена на дезинформация и фалшиви новини, ефективна комуникация с младите хора и стратегии за ангажирането и образоването им. Бяха споделени добри практики и начертана пътна карта за бъдещи съвместни инициативи.

Българската статистика също от години работи за повишаването на статистическата грамотност като провежда състезания за ученици, организира изложби и други събития.

Разработването на визия за развитието на ЕСС до 2030 година беше обсъдено в Унгария

Председателят на НСИ участва в среща на ръководителите на европейските статистическите институти на тема “Разработване на визия за развитието на Европейската статистическа система до 2030 година”, която се проведе в Балатонфюред, Унгария в периода 12-13 септември 2024 г. в рамките на Унгарското председателство на Съвета на ЕС.

Основната цел на срещата беше да се обсъди необходимостта от разработването на ясна визия за развитие на ЕСС на фона на непрекъснатата променящата се среда, в която националните статистики трябва да функционират.

В рамките на дискусиите бяха обсъдени използването на нови източници на данни и нови технологии, включително изкуствен интелект, за производството на официална статистика, ускоряването на иновациите и разширеното използване на експериментална статистика, изграждането на стратегически партньорства при сливането на националните и европейските екосистеми от данни.

Участниците се обединиха около идеята, че ускоряването на технологичното развитие и нуждите от статистически данни, произтичащи от развиващите се приоритети на ЕС, трябва да бъдат взети предвид при определянето на следващите цели на ЕСС. Насърчаването на по-голямо сътрудничество и координация между партньорите в ЕСС също ще бъде от съществено значение за гарантиране на сравнимостта, навременността и надеждността на европейската статистическа информация.

Комитет на Европейската статистическа система

И през настоящата година НСИ беше активен партньор в рамките на Европейската статистическа система (ЕСС). Председателят на НСИ доц. д-р Атанас Атанасов и началникът на отдел „Международни отношения и проекти“ Мария Гочова взеха участие в трите редовни заседания на Комитета на Европейската статистическа система (КЕСС), проведени през м. февруари и м. май в централата на Евростат в гр. Люксембург, и през м. октомври в гр. Талин, Естония.

По време на заседанията на КЕСС, ръководителите на Генерална дирекция „Евростат“ и националните статистически институти разгледаха и дискутираха значими теми в областта на европейската статистика като Работната програма на Евростат за 2025 г. за разработване, произвеждане и разпространение на европейска статистика, ролята на ЕСС в изпълнението на Европейската стратегия за данните, програмата за иновации на ЕСС, разходите, необходими за производство на европейска статистика, както и други въпроси, касаещи бъдещето и стратегическите приоритети на ЕСС. На тези заседания в рамките на процедурата по комитология бяха разгледани и приети общо 13 акта за изпълнение.

Европейската статистическа система е партньорството между статистическия орган на Общността (Евростат) и националните статистически институти и другите национални органи, отговарящи за разработването, изготвянето и разпространението на европейска статистика във всяка държава-членка на ЕС и държавите от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕФТА).

Комитетът подпомага Евростат по въпроси, свързани с координацията и приоритетите на Европейската статистическа програма, по-нататъшното развитие на Кодекса на европейската статистическа практика, намаляването на тежестта за респондентите, статистическата конфиденциалност.

НСИ отбеляза Европейския ден на статистиката

На 20 октомври европейската статистическа общност традиционно отбелязва Европейския ден на статистиката. Тази година събитието се проведе под мотото „Официалната статистика – прозорец за разбиране на обществото“. НСИ също се включи в отбелязването на празника с поредица инициативи, имащи за цел да повишат осведомеността на обществото за значението и ролята на официалната статистика.

На 16 октомври в София в пространството Галерия на открито пред Народния театър „Иван Вазов“ беше открита изложба „Младешите на България в европейското семейство“. Инициативата се организира за пета поредна година съвместно със Столична община и е част от дългосрочната програма на НСИ за повишаване на статистическата грамотност сред младите хора. На национално ниво, съвместно с общински, областни администрации и териториалните статистически бюра, изложбата на НСИ бе представена във Варна, Велико Търново, Враца, Пловдив, Бургас и Благоевград.

В официалните профили на НСИ в социалните медии бяха публикувани серия инфографики, разработени от Евростат на тема „Европейският живот в числа“.

На 21 октомври стартира осмото издание на Европейската олимпиада по статистика за ученици 2025 година. Статистическото състезание за ученици се организира от Евростат и държавите-членки на ЕС и се провежда в два кръга: национален и европейски. Олимпиадата е включена в официалния график на МОН с ученически олимпиади и национални състезания за 2024/2025 учебна година.

На 28 октомври бяха обявени резултатите от третия конкурс за статистическо есе на тема „145 години българска статистика – поглед в бъдещето“.

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ЖИВОТ

В ЧИСЛА

Изучаване на два или повече чужди езика

(дълг на учениците в общото
гимназиално образование, 2022 г.)

БГ 77%
ЕС 61%

109-тата годишна конференция DGINS очерта нови хоризонти пред официалната статистика

На 23 и 24 октомври 2024 г. в гр. Талин, Естония се проведе 109-тата годишна конференция на генералните директори на националните статистически институти (DGINS) на тема "Очертаване на нови хоризонти пред официалната статистика". Домакин на тазгодишното издание на конференцията, която е най-важният форум в Европейския съюз за дискусии относно новите възможности и предизвикателства в производството на официална статистика и споделяне на практически опит и знания в рамките на Европейската статистическа система, беше статистическата служба на Естония. От страна на НСИ участие в конференцията взеха председателят доц. д-р Атанас Атанасов и Мария Гочова, началник на отдел „Международни отношения и проекти“.

Конференцията беше открита от генералния директор на Евростат Мариана Коцева и генералния директор на Естонската статистика Урмет Лий, който сподели, че официалната статистика никога не е съществувала самостоятелно, но сега повече от всякога ускореното развитие на екосистемата от данни принуждава националните статистически институти да преразгледат собствената си роля в системата за държавно управление и добавената стойност, която предоставят на обществото. Приветствие към участниците отправи и министърът на финансите на Естония Юрген Лиги.

По време на конференцията бяха обсъдени множество въпроси, свързани с бъдещето и развитието на ЕСС. Сред разглежданите теми бяха необходимостта от нови услуги за предоставяне на данни, които да отговарят на нуждите на заинтересованите страни и на нововъзникващите тенденции в технологиите, както и нови и ефективни начини за взаимодействие с потребителите. Като ключови фактори за осъществяването на тези приоритети бяха подчертани доброто сътрудничество между националните статистически институти и академичните среди, частния и публичния сектор, както и ефективната координация на европейско ниво за предоставяне на висококачествени статистически данни.

Председателят на НСИ модерират сесия по време на Европейската конференция за качество в официалната статистика

Председателят на НСИ доц. д-р Атанас Атанасов и директорът на дирекция „Многосекторна статистика, методология и регистри“ Антоанета Илкова, участваха в 11-тата Европейска конференция за качество в официалната статистика, която се проведе в гр. Ещорил, Португалия в периода 4-7 юни 2024 година. Събитието се организира от Португалската статистическа служба в тясно сътрудничество с Евростат под мотото „Официалната статистика като стълб на демокрацията“.

В първия ден от конференцията доц. Атанасов модерират сесия на тема „Внедряване на интелигентни статистически изследвания“. В сесията взеха участие представители на Евростат, статистическите служби на Германия, Италия, Нидерландия и Норвегия и Утрехтския университет. Участниците представиха концепциите си за внедряване на иновативни инструменти за извършване на потребителски изследвания и споделиха опита на респективните си институции в този процес.

По време на четиридневната конференция, в 40 различни сесии, представителите на националните статистики, академичните среди и потребителите имаха възможността да дискутират множество въпроси в областта на качеството на официалната статистика. Някои от разглежданите теми включваха институционалните рамки за качество, иновациите и научните изследвания за повишаване на качеството, използването на изкуствен интелект и свързаните с неговата употреба етични въпроси, статистическа грамотност и много други.

Международна конференция за измерване на новите форми на заетост

На 4 и 5 юли, 2024 г. в гр. Брюксел се проведе Международна конференция за измерване на новите форми на заетост, съвместно организирана от Евростат и Международната организация на труда (МОТ). В събитието от страна на България участие взе заместник-председателят на НСИ Диана Янчева.

По време на двудневната конференция представители на националните статистически институти от Европа и света, работодателски организации и организации на работниците и служителите, академичните среди и потребителите имаха възможността да дискутират множество въпроси относно бъдещото развитие на официалната статистика във връзка с бързия напредък на цифровата и иновативна икономика в областта на пазара на труда. Сред разглежданите теми бяха нарастващата дигитализация на работната среда, развиващите се дигитални платформи на заетост, използването на изкуствен интелект и произтичащите от него последици, променящите се работни отношения и други.

Международната конференция предостави и форум за обсъждане на ключови въпроси в областта на трудовата статистика, както и за обмяна на опит в измерването на заетостта на национално и международно ниво.

Конференция на производителите и ползвателите на европейска статистика

„Отвъд БВП: минало, настояще, визия за бъдещето“ беше темата на тазгодишната Конференция на производителите и ползвателите на европейска статистика, в която взе участие председателят на НСИ доц. д-р Атанас Атанасов.

Събитието беше проведено на 15 и 16 октомври 2024 г. в централата на Банк дьо Франс в Париж и се организира съвместно от Евростат и Европейската централна банка под егидата на Европейския статистически консултативен комитет (ESAC). Домакини бяха Френската национална статистическа служба (INSEE) и Централната банка на Франция (Банк дьо Франс).

Целта на конференцията е да се подобри диалога между производителите, методолозите и ползвателите на европейска статистика чрез идентифициране на изискванията на потребителите, споделяне на най-добрите практики на производителите на официална статистика и проучване на иновативни идеи за събиране и анализ на данни. Конференцията се фокусира върху множеството инициативи, предприети на европейско ниво за обогатяване на икономическите показатели и получаване на по-широк поглед върху благосъстоянието и неговата устойчивост.

Участници в конференцията бяха представители на националните статистически институти и централните банки на държавите-членки на ЕС, представители на Парижкия институт по икономика (Paris School of Economics) и институции, които играят решаваща роля в статистическия диалог на национално ниво във Франция.

Заместник-председателят на НСИ беше избран за член на Изпълнителния борд на Комитета по парична и финансова статистика и статистика на платежния баланс

Заместник-председателят на НСИ д-р Свилен Колев беше избран за член на Изпълнителния борд на Комитета по парична и финансова статистика и статистиката на платежния баланс (CMFB) за мандат 2025-2026 г. след проведена изборна процедура сред членовете на Комитета.

Комитетът по парична и финансова статистика и статистиката на платежния баланс заседава два пъти годишно, като участници в него са представители на Европейската централна банка и Евростат, както и представители на централните банки и националните статистически институти на държави-членки на ЕС.

Изпълнителният борд на Комитета е съставен от 12 членове, като при избора на членовете му се търси географски баланс и представителност между институциите. В състава на Изпълнителния борд на Комитета за мандат 2025-2026 г. са избрани представители на централните банки на Словения и Нидерландия и на националните статистически институти на България, Франция и Финландия.

За председател на Комитета за мандат 2025-2026 г. е избран Алфредо Кристобал от Националния статистически институт на Испания, а за заместник-председател Силвия Фабиани от Централната банка на Италия.

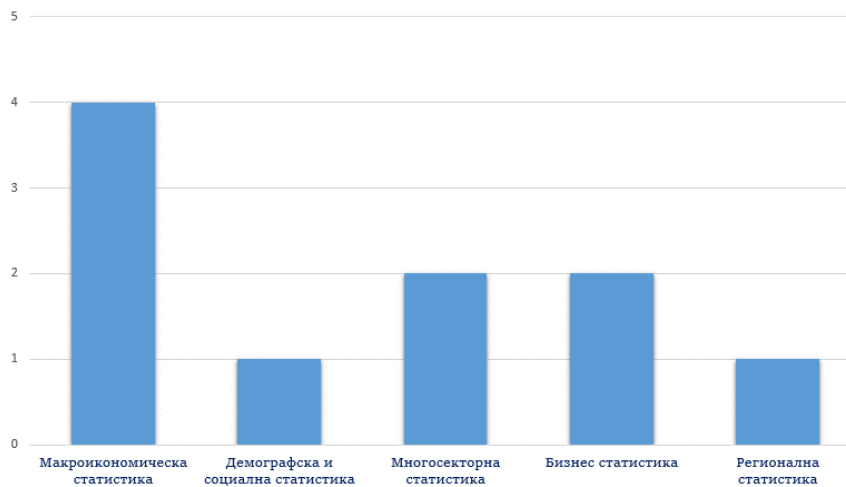
Срещата на Изпълнителния борд за предаване на мандата от старите на новите членове се състоя на 18 и 19 ноември 2024г. във Виена.

Комитетът по парична и финансова статистика и статистика на платежния баланс е създаден с Решение на Съвета на ЕС от 25 февруари 1991 година с цел да подпомага Европейската комисия при съставянето и въвеждането на многогодишна работна програма по отношение на паричната и финансовата статистика и на статистиката на платежния баланс.

Той има задачата да изразява становища относно развитието на статистиката в различни направления, които са необходими за политиката, провеждана от Съвета, Комисията, Европейската система на централните банки (ЕСЦБ) и различните комитети, които ги подпомагат и изразява становища по отношение на връзките между паричната и финансовата статистика и статистиката на платежния баланс и между определени други статистически направления, на които се базират европейските и националните статистически и счетоводни стандарти.

В основната си роля Комитетът представлява форум за координация на политиките в областта на статистиката между националните статистически институти и Евростат, от една страна, и националните централни банки и Европейската централна банка, от друга страна.

Приключили проекти за 2024 година по статистически области

✓ През 2024 г. НСИ успешно приключи изпълнението на 10 проекта, финансирани с целеви субсидии (грантове) от Европейската комисия и съфинансирани от държавния бюджет в областта на макроикономическата статистика, демографската и социалната статистика, бизнес статистиката, многосекторната и регионалната статистика.

През годината НСИ кандидатства, сключи и предстои да подпише договори с Европейската комисия за 11 нови проекта. Привлеченото финансиране от тях е 680 000 евро.

През изминалата година беше направено представяне на работата по четири проекта финансирани с грантове от Генерална дирекция „Евростат“ на ЕК, като по този начин експертите от централно управление и териториалните статистически бюра на НСИ имаха възможност да се запознаят с етапите по кандидатстване, изпълнение и отчитане на споразуменията за субсидия.

✓ НСИ подаде искане за получаване на подкрепа по линия на Инструмента за техническа подкрепа на Европейския съюз на тема „Използване на машинно обучение за събиране и изготвяне на статистика за инфлацията на база данни от търговските вериги в България“. Проектното предложение на НСИ беше оценено с „висок“ приоритет в Списъка с приоритизирани искания на България за 2024 г., одобрен от Министерски съвет и очаква решението на Генерална дирекция „Подкрепа на структурните реформи“ на ЕК.

✓ По линия на инструмента за предприемаческа помощ „IPA 2019 Многонационална програма за сътрудничество в областта на статистиката“ за подкрепа на статистическите органи на страните от Западните Балкани (Албания, Босна и Херцеговина, Република Северна Македония, Сърбия, Черна гора, Косово) и Турция за бъдещо членство в ЕС, през месец февруари 2024 г. експерт от отдел „Потребителски цени, цени на жилища и ППС“ на НСИ проведе експертна мисия в Косово в областта на „Статистика на цените – паритети на покупателната способност“.

Обучение по сезонно изглаждане на данни в НСИ в рамките на проект STACE

През м. май 2024 г. в НСИ се проведе обучение по сезонно изглаждане на данни със специализиран софтуер JDemetra+ в рамките на проект „STACE - Статистически методи и средства за динамични редове, сезонно изглаждане и контрол относно оповестяване на статистически данни“. Лектори на едноседмичния курс, в който се обучаваха 15 експерти от НСИ и дирекция „Статистика“ на БНБ бяха статистици с дългогодишен опит от Националния институт по статистика и икономически изследвания на Франция (INSEE) и Германската федерална банка (Deutsche Bundesbank).

Ръководителят на проекта – Антоанета Илкова, директор на дирекция „Многосекторна статистика, методология и регистри“ в НСИ, отбеляза, че проучването и споделянето на международния опит е изключително полезно за произвеждането на актуални и достоверни статистически данни във всички направления.

Проект „STACE - Статистически методи и средства за динамични редове, сезонно изглаждане и контрол относно оповестяване на статистически данни“ е съфинансиран от Европейската комисия по споразумение за субсидия № 899218 – 2019-BG-Methodology и се осъществява в консорциум от статистическите служби на 12 държави-членки на ЕС: България, Франция, Германия, Унгария, Италия, Полша, Словения, Испания, Австрия, Нидерландия, Исландия и Националната банка на Белгия. Целта на проекта е създаването и обезпечаването на два технически центъра за високи постижения за подпомагане и обучение на специалисти в две основни направления: контрол относно оповестяването на статистически данни и анализ на динамични редове, и сезонно изглаждане на данни. НСИ е координатор на проекта.

Заседания на Работна група „Статистика“ към Съвета на ЕС през 2024 година

През 2024 г. представители на НСИ продължиха да участват в заседанията на различни работни групи в областта на статистиката на европейско и национално ниво. Както обикновено, сред особено важните международни заседания бяха тези на Работна група „Статистика“ към Съвета на ЕС (CWPS) в Брюксел. На всички присъствени заседания НСИ имаше представител, като на различни етапи от работата подкрепа оказа Постоянното представителство на Република България към ЕС.

През първата половина на 2024 г. Белгия председателства Съвета на ЕС. Белгийското председателство съвпадна с края на легислатурата на Европейския парламент. Председателството работеше по 4 законодателни досиета:

- Регламент за изменение на Регламент (ЕС) № 691/2011 по отношение на въвеждането на нови модули за икономическите сметки за околната среда;
- Регламент за изменение на Регламент (ЕО) № 223/2009 относно европейската статистика;
- Регламент относно европейската статистика за населението и жилищния фонд;
- Регламент за Европейската статистика на пазара на труда, основана на данни от предприятията.

През този период и по четирите досиета Корепер прие мандати за преговори с Парламента и бяха проведени успешни триалози.

Председателството от м. юли до края на 2024 г. пое Унгария. Основната дейност на Работната група беше насочена към финализирането на приемането на проекта на Регламент за изменение на Регламент (ЕО) № 223/2009 относно европейската статистика и приемането на Регламент за изменение на Регламент (ЕС) № 691/2011 по отношение на въвеждането на нови модули за икономическите сметки за околната среда.

Нова фаза за европейската статистика след приемането на изменения Регламент 223

Европейската статистика навлиза в нова фаза след приемането на Регламент (ЕС) 2024/3018 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2024 година за изменение на Регламент (ЕО) № 223/2009 относно европейската статистика.

Регламент (ЕО) № 223/2009 е основният законодателен акт, определящ работата на Европейската статистическа система. Той урежда разработването, изготвянето и разпространението на официалната статистика на ЕС. Неговата актуализация ще доведе до значително подобрене в събирането и обмяна на данни в ЕС.

Въведените промени ще позволят на Евростат в партньорство с националните статистически органи да отговори на нарастващото търсене на по-подробна и навременна европейска официална статистика и да реагира по-ефективно на възникващите нужди, особено по време на кризи.

Измененият регламент подобрява достъпа на националните статистически органи до административни източници. Освен това за първи път регламентът включва изискване за предоставяне на достъп до частни данни за съставяне на официална статистика, като същевременно се гарантира защитата на чувствителната информация и се намалява отчетната тежест за предприятията.

Други ключови характеристики на изменения Регламент (ЕО) № 223/2009 включват насърчаване на обмяна на данни между статистическите органи на държавите-членки на ЕС, както и превръщането на иновативната и експерименталната статистика в неизменна част от основната им дейност. Регламентът включва и възможности за националните статистически институти да поемат нови роли и задачи в националните рамки за управление на данните.

Регламентът влиза в сила 20 дни след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

Втора мисия на ОИСР в НСИ и висока оценка за българската статистика

И през 2024 година членството в Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) остана сред основните приоритети на външната политика на страната ни и на дейността на Националния статистически институт.

България официално получи своята Пътна карта за присъединяване към Организацията на 10 юни 2022 година. НСИ е водеща институция при прегледа по правен инструмент на ОИСР „Препоръка на Съвета за добра статистическа практика“ в рамките на Комитета по статистика и политики в областта на статистиката. В тази връзка, през 2023 година в институцията се проведе технически преглед по съвместимостта на националното законодателство по правния инструмент от представители на дирекция „Статистика и данни“ на ОИСР.

В периода 26-28 март 2024 г. НСИ беше домакин на втора мисия на ОИСР в рамките на прегледа по присъединяване към „Комитета по статистика и политики в областта на статистиката“, на който НСИ е асоцииран член от 2019 година. С работата на НСИ на място отново се запознаха Аша Йохансон, заместник-директор на дирекция „Статистика и данни“ и Жулиен Дюпон, координатор по присъединяването към Комитета по статистика. Участие в мисията взеха и експерти статистици от държави членки на ОИСР – Кристина Карамихалаку от Гръцката статистическа служба (ELSTAT), Линдзи Бек от Статистическата служба на Нова Зеландия и Лоте Ван Мехелен от Националната банка на Белгия.

В рамките на три дни представителите на международната организация дискутираха с експертите на НСИ, дирекция „Статистика“ на БНБ, отдел „Агростатистика“ на МЗХ и на Агенцията по

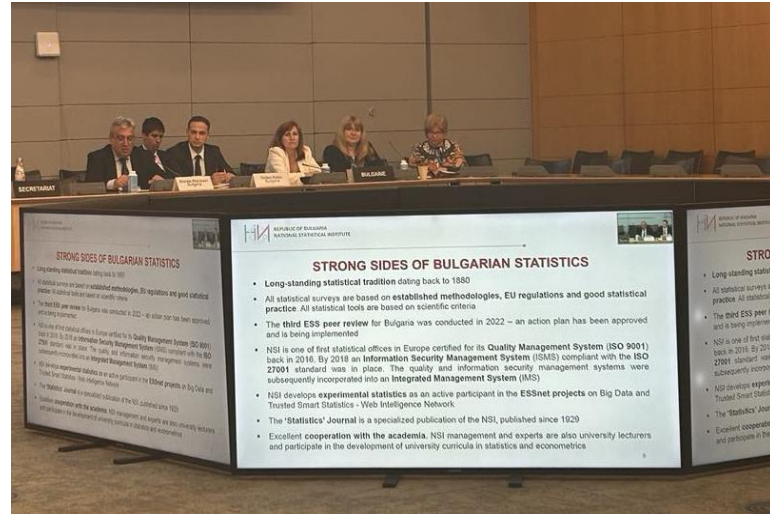

заетостта напредъка, постигнат от Националната статистическа система при изпълнението на препоръките, направени от ОИСР по време на първата техническа мисия, проведена през м. март 2023 година.

Сред изпълнените препоръки бяха открити подписаното Споразумение за сътрудничество, стратегическо партньорство и обмен на информация между НСИ и Българската народна банка; финализирането на тристранния Меморандум за сътрудничество между НСИ, БНБ и Министерство на финансите при разработване, производство и разпространение на данните в областта на държавна финансова статистика; разработването на План за преминаване към преброяване, базирано на административни източници.

Като други по-важни акценти в работата на институцията през последната година бяха споменати разработването на Националния списък с показатели за наблюдение на напредъка по постигане на Целите на ООН за устойчиво развитие; подписването на споразумения с четирите най-големи хранителни вериги за предоставяне на данни за сделките, разчетени от фискални устройства; създаването на консултативен съвет към председателя на НСИ с участие на национално представителните работодателски организации с цел сътрудничество и насърчаване на редовния обмен на информация и други.

Експертите на ОИСР оцениха високо качеството, дълбочината и обхвата на дейността на българската статистика и споделиха, че по време на мисията са идентифицирани редица добри практики в работата на НСИ. Високо беше оценено и сътрудничеството и добрата координация между НСИ, БНБ и другите органи на статистиката.

21-во заседание на Комитета по статистика и политики в областта на статистиката към ОИСР и приключване на прегледа по присъединяването

В периода 17-18 юни 2024 г. председателят на НСИ доц. д-р Атанас Атанасов и заместник-председателят д-р Свилен Колев, придружавани от експерти от отдел „Международни отношения и проекти“ на НСИ и дирекция „Статистика“ на БНБ, взеха участие в 21-то заседание на Комитета по статистика и политики в областта на статистиката към ОИСР в централата на Организацията в Париж.

В дневния ред на заседанието бяха включени теми, свързани с основния мандат на Комитета по статистика – да осигурява качествена и международно сравнима статистическа информация и да насърчава използването на надеждни статистически данни в процеса на разработване на икономически и социални политики.

В рамките на заседанието се проведе и официалния преглед по присъединяването на България към Комитета. В изказването си доц. Атанасов представи Националната статистическа система и актуални развития в дейността на НСИ след успешно проведените на място технически мисии през последните две години.

Председателят на НСИ декларира готовност за продължаване на работата по изпълнение на препоръките, включени във финалния доклад с оглед постигане на още по-голямо съответствие със стандартите и добрите практики на ОИСР в областта на статистиката – в унисон с приетото решение по време на заседание на Националния статистически съвет през м. май 2024 г.

На 8 август 2024 г., с официално писмо от председателя на Комитета по статистика и политики в областта на статистиката на ОИСР Геир Акселсен, председателят на НСИ доц. д-р Атанас Атанасов беше информиран за успешното приключване на прегледа по присъединяването на България към Комитета.

Националният статистически институт получи висока оценка за ефикасната координация на националната статистическа система, както и за високото качество на произвежданата от него и органите на статистиката официална статистическа информация, в съответствие с най-добрите практики и стандарти на ОИСР.

Специално внимание беше обърнато на добре развитата правна и институционална рамка, солидната инфраструктура от данни, регистрите, с които НСИ разполага, както и дългогодишния опит на служителите на НСИ в провеждането на теренни изследвания и преброявания, гарантиращ висока степен на отговор от респондентите, дори и при доброволните изследвания.

Екипът на НСИ получи специална благодарност за доброто сътрудничество с дирекция „Статистика и данни“ на ОИСР в рамките на проведените през 2023 г. и 2024 г. мисии на място в НСИ.

НСИ представи ползите от членството в ОИСР пред бизнеса и местните органи на управление

С поредица от кръгли маси НСИ представи ползите от членството в Организацията за икономическо сътрудничество и развитие пред бизнеса и местните органи на управление.

Комуникационните събития на тема „Националният статистически институт като пълноправен член на Комитета по статистика и политики в областта на статистиката на ОИСР“ бяха организирани в изпълнение на дейностите, заложи в Националната пътна карта с дейности по сътрудничество с ОИСР за периода от 2023 г. до 2025г. Те се проведоха през м. юни в Югозападния район за планиране, през м. септември в Югоизточния район за планиране и през м. декември в Северния централен район за планиране с участието на Териториалните статистически бюра на НСИ, местни органи на управление, териториални офиси на централната администрация, работодателски организации и НПО.

„Членството на България в ОИСР е основен приоритет на външната политика на страната ни, но като член на тази организация ние имаме права и ползи, но и задължения“, подчерта председателят на НСИ пред представителите на местната власт.

Целта на кръглите маси е запознаване с дейността на НСИ и постигнатия напредък в рамките на процеса по присъединяване към Комитета по статистика на ОИСР, както и обсъждане на възможностите за сътрудничество между институциите и необходимостта на местната власт и бизнеса от статистически данни.

Председателят на НСИ с пленарен доклад на 19-ата международна конференция на младите учени в УНСС

Председателят на НСИ доц. д-р Атанас Атанасов изнесе пленарен доклад, посветен на ролята на статистиката като основополагащ елемент за членство в регионални и международни организации по време на 19-ата международна конференция на младите учени, която се проведе на 7 и 8 ноември 2024г. в Университета за национално и световно стопанство. Тази година темата на форума е „Икономиката на България и Европейския съюз: предизвикателства, конфликти, решения“.

„Официалната статистика има основна роля при кандидатстването за членство във всички регионални и международни организации. От една страна надеждната и съпоставима статистика е предпоставка за успешен предприєдинителен процес, а от друга страна, официалната статистика предоставя необходимите данни за оценка на постигнатия напредък в другите преговорни глави и области на политики“, подчерта доц. Атанасов. Той направи преглед на процеса на присъединяването на НСИ към Комитета по статистика и политики в областта на статистиката към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и подчерта, че това е една от основните външнополитически цели на България.

В рамките на форума бяха представени над 150 доклада в областите финанси, банково дело, инвестиции, застраховане и социално осигуряване, счетоводство и контрол, връзка „наука-бизнес“, иновации, конкурентоспособност, мениджмънт, маркетинг, корпоративен контрол и развитие на бизнеса.

НСИ и Статистическата служба на Гърция сключиха меморандум за разбирателство

Председателят на Националния статистически институт доц. д-р Атанас Атанасов и председателят на Статистическата служба на Република Гърция (ELSTAT) - Атанасиос Танопулос, подписаха Меморандум за разбирателство, с който дадоха началото на нов етап в сътрудничеството между институциите на двете държави в статистическите изследвания на външната търговия със стоки, статистиката на туризма, преброяването на населението и жилищния фонд и други. Официалната церемония по подписването се състоя по време на 88-ия Солунски международен панаир.

В поздравителното си слово доц. Атанасов подчерта отличното партньорство и ползотворната съвместна работа между националните статистики на България и Гърция в рамките на Европейската статистическа система, както и оказаната подкрепа от страна на ELSTAT в процеса по присъединяване на страната ни в Комитета по статистика и политики в областта на статистиката на ОИСР. „Споделянето на идеи и добри практики е начинът за постигане на високо качество на официалната статистика на национално, европейско и световно ниво, което от своя страна носи ползи на всички потребители на статистическа информация“, отбеляза в речта си доц. Атанасов.

Солунският международен панаир се организира от 1926 година и е едно от водещите събития в Европа, на които представители на държавния сектор, бизнеса, образованието, икономиката и иновациите от над 20 страни представят своята работа и постижения. Почетна държава на тазгодишното издание на панаира е Германия.

Във втория ден от посещението си на 88-ия Солунски международен панаир, председателят на НСИ присъства на официалното откриване на щанда на гръцката статистическа служба. На него ELSTAT показва производството на официална статистика в Република Гърция, както и усилията на институцията за гарантиране и непрестанно подобряване на качеството на статистическите данни.

Заедно с гръцкия си колега Атанасиос Танопулос и Василики Лоуизу, главен секретар на Министерство на развитието на Гърция, председателят на НСИ взе участие в кръгла маса на тема „Изисквания за дезагрегиране на данни в подкрепа на публичните политики за устойчива местна интеграция в Югоизточна Европа“ – част от семинар, посветен на бизнес статистиката.

Ръководството на НСИ участва в конференция по случай 105-ата годишнина на националната статистика на Грузия

По покана на изпълнителния директор на Националния статистически офис на Република Грузия, Гогита Тодрадзе, председателят на НСИ, доц. д-р Атанас Атанасов и заместник-председателят д-р Свилен Колев, взеха участие във второто издание на регионалната конференция посветена на статистиката основана на пола, която се проведе на 25 и 26 юли 2024 г. в Тбилиси.

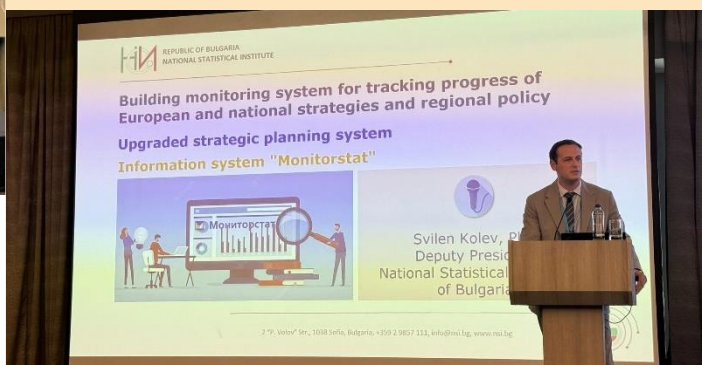
Темата на събитието беше „Ускоряване на напредъка към приобщаващо развитие чрез статистика, основана на пола“, а организатори са UN Women (организация на ООН, посветена на равенството между половете и овластяването на жените) и Националния статистически офис на Грузия (GEOSTAT). Научният форум беше основна част от събитията, отбелязващи 105-ата годишнина от създаването на грузинската статистика и 25-ата годишната от събирането на статистически данни основани на пола в Грузия.

В поздравителното си слово на тържествената церемония председателят на НСИ изтъкна отличното сътрудничество и ползотворната съвместна работа между националните статистики на България и Грузия, подкрепена с подписаното Споразумение за сътрудничество през 2016 година.

„За да имаме добра съвременна статистика е необходимо не само използването на изкуствен интелект, машини и софтуер, но и още нещо много важно – това е доброто сътрудничество между статистическите институти на държавите. Споделянето на идеи, добри практики и обученията на статистиците от различни държави са само част от дейностите, които извършваме заедно,“ заяви в речта си доц. Атанасов.

По случай годишнината от създаването на GEOSTAT председателят на НСИ връчи на своя колега, Гогита Тодрадзе почетния знак на българската статистика.

Целта на двудневната конференция бе да се споделят знания, добри практики и опит за подобряването на статистическите данни за равенството на половете и овластяването на жените, за да могат да бъдат взимани информирани политически решения в тази насока.

В първата сесия на форума „Управление на данните, основани на пола, за ефективно вземане на решения“ голям интерес и оживени дискусии предизвика презентацията на д-р Свилен Колев на тема „Изграждане на системи за мониторинг за проследяване на напредъка на европейските и националните стратегии и регионални политики“ и представянето на системата Мониторстат, която НСИ развива.

На тържественото честване присъстваха вицепремиерът на Република Грузия, министри, управителят на централната банка, председатели на националните статистики на държавите от Западните Балкани, Турция, Източна Европа, Кавказ и Централна Азия, учени, политици, представители на регионални и международни организации.

Заместник-председателят на НСИ участва с доклад и като модератор в 17-та Международна конференция за приложна статистика в Букурещ

Заместник-председателят на НСИ д-р Свилен Колев участва с доклад и като модератор по време на 17-тата Международна конференция за приложната статистика, която се провежда в периода 14 – 15 ноември 2024 г. в гр. Букурещ, Румъния. Събитието се

организира от Националния статистически институт на Румъния и катедра „Статистика и иконометрия“ на Букурещкия университет за икономически изследвания.

Целта на конференцията е да предостави възможност на академичните среди, изследователи, докторанти и професионалисти от бизнес средите да се срещнат и да представят своите резултати от изследвания по теми, свързани с количествения анализ и приложната статистика.

Програмата на събитието включваше 9 паралелни сесии, посветени на различни теми в областта на приложната статистика, като д-р Колев модерира първата сесия относно предизвикателствата и възможностите в официалната статистика. Освен това, заместник-председателят на НСИ представи доклад на тема „Иновативни практики, внедрени в НСИ на България като резултат от третия кръг партньорски проверки в Европейската статистическа система“. Докладът представя опита на НСИ след третата партньорска проверка за България в рамките на членството ѝ в Европейската статистическа система (ЕСС), която се провежда в периода 28 март – 1 април 2022 г. и съдържа примери за иновативни практики, прилагани в НСИ и органите на статистиката в резултат на отправените препоръки по време на проверката. Сред споменатите добри примери бяха повишаването на прозрачността и популяризирането на официалната статистика сред обществото, създаването на консултативен съвет към председателя на НСИ с участието на работодателските организации, сътрудничеството с органите на статистиката и академичните среди, предприетите инициативи за повишаване квалификацията на персонала и задържането на експерти в системата на НСИ, засилване на сътрудничеството с академичните среди и други.

Останалите сесии в програмата на конференцията засегнаха: изкуствения интелект за производството на статистика, извличане на знания от данни (data mining), регионална икономика и приложен анализ на геопространствени данни, развитие на човешкия капитал и образование, икономически анализ на населението и приложна статистика в областта на социалните науки, финанси и цифрови активи, пазар на труда, предприемачество и иновации в икономиката, алгоритми и приложения за статистически цели.

Експерти на НСИ участваха в обучение по национални сметки, организирано от Националния статистически институт на Румъния

Представители на дирекция „Макроикономическа статистика“ на НСИ взеха участие в обучение по национални сметки, организирано от Националния статистически институт на Румъния.

Обучението се провежда в периода 5-7 юни 2024 г. в гр. Букурещ и събра експерти от статистическите институти на няколко държави-членки на ЕС, сред които Гърция, България, Унгария, Литва и Румъния. Експерти от централната банка на Румъния също взеха участие в курса. Лектори по време на обучението бяха водещи експерти в областта на националните сметки от Евростат и Датската статистическа служба.

Целта на срещата беше да се обсъдят редица методологически въпроси, свързани с балансирането на брутният вътрешен продукт (БВП), БВП на регионално ниво и секторни сметки. Дневният ред на срещата включваше теми като добри практики и подходи за балансиране на БВП, ролята на таблици „Ресурс-Използване“ и секторни сметки в процеса на балансиране, документиране на процеса на балансиране, регионални сметки за сектор „Домакинства“, заетост и отработени човечески часове на регионално ниво, бруто образуване в основен капитал по региони, съгласуваност на данните между отделните области и политика на ревизии в националните сметки, косвено измерени услуги на финансовите посредници (FISIM).

Участието в обучителния курс предостави възможност за обмяна на мнения, идеи и опит с експертите от Евростат и представителите на държавите-членки.

Първа среща между статистическите служби на България и Китай

В началото на месец септември, заместник-председателят на НСИ д-р Свилен Колев се среща в Пекин със заместник-комисаря на Националното статистическо бюро на Китай Жуан Дзиенхон. Посещението беше първата официална среща между ръководствата на НСИ и Националното статистическо бюро на Китай.

Д-р Колев представи пред китайските си домакини дейността на НСИ и работата за пълноправното членство в ОИСР и еврозоната. По време на срещата бяха обсъдени и актуалните данни за китайската икономика като БВП и инфлацията, методите за събиране и производство на данни в областта на макроикономическата статистика, нови проекти и бъдещи планове, както и възможностите за сътрудничество между двете институции.

Заместник-председателят на НСИ беше част от делегация на Българската търговско-промишлена палата, която заедно с Посолството на България в Пекин, организира посещение в Китай по повод 75-ата годишнина от установяването на дипломатическите отношения между двете държави.

В делегацията бяха включени представители на Министерство на икономиката и индустрията, Българската банка за развитие, Българската агенция за инвестиции, Фондът на фондовете, браншови организации и български компании с интерес към китайския пазар.

По време на визитата, представители на БТПП и партньорски организации посетиха градовете Фуджоу, Сямън и Пекин и се срещнаха с представители на местния бизнес и институции с цел обмяна на опит и добри практики и обсъждане на възможности за разширяване на търговско-икономическите отношения между България и Китай. Делегацията имаше интензивна културна, образователна и бизнес програма, срещи с фирми и институции, включително посещение на изложбения център на водещи китайски компании.

Гостите посетиха 24-ото издание на Международния панаир за инвестиции и търговия (CIFIT) - едно от най-влиятелните международни инвестиционни събития в света, привличащо ежегодно участници от правителства, организации за насърчаване на инвестициите, бизнес асоциации и мултинационални корпорации от повече от 100 страни и региони.

Посещението завърши със среща в Посолството на България в Пекин, официално открита от посланика Н.Пр. Андрей Техов, който направи обзор на двустранните отношения. Обсъдени бяха инициативите "14+1" и „Един пояс, един път“. Бяха посочени и някои проблеми, сред които основен е търговският дисбаланс, с който се сблъскват почти всички държави от ЕС. Посланик Техов сподели, че предстои 18-ата сесия на Българо-китайската междуправителствена смесена комисия за икономическо сътрудничество, която по предварителна информация ще се проведе през 2025 г. в София.

55-та сесия на Статистическата комисия на ООН

Председателят на НСИ доц. д-р Атанас Атанасов взе участие в 55-та сесия на Статистическата комисия на ООН (СКООН). Събитието се проведе от 27 февруари до 1 март 2024 г. в Ню Йорк под мотото “По-добри данни. По-добър живот”.

По време на срещата бяха разгледани и приети решения по доклади на работни групи в различни статистически сфери, сред които: данни и индикатори за Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие на ООН, статистиката на държавното управление, националните сметки, икономическите сметки за околната среда, социалната и демографската статистика, преброяванията на населението и жилищния фонд, земеделската статистика, статистиката на туризма и други. Специално внимание беше обърнато на работните методи на Комисията и възможното разширяване на състава ѝ.

В програмата на СКООН бяха включени поредица от съпътстващи събития, из между които специален семинар посветен на най-новите тенденции в областта на статистиката и форум на високо равнище, на който беше обсъдено прилагането на фундаменталните принципи на ООН за официалната статистика по повод 30 годишнината от тяхното приемане.

СКООН е най-висшият орган в международната статистическа система, който разглежда и одобрява глобалните статистически стандарти и консултира органите на ООН по въпроси, свързани със събирането, анализа и разпространението на статистическа информация.

5th UN WORLD DATA FORUM 2024

12th - 15th November | Medellín, Colombia

Пети Световен форум за данните на ООН

Председателят на НСИ участва в 5-ия Световен форум за данни на ООН, който се проведе в гр. Меделин, Колумбия в периода 12-15 ноември 2024 г. Събитието се организира с подкрепата на Статистическия отдел на ООН, а домакин тази година беше националната статистическа служба на Колумбия (DANE).

В рамките на 4 пленарни заседания на високо равнище, повече от 70 тематични сесии и интерактивни семинари над 2 000 участници обсъдиха множество въпроси свързани с ролята на данните в изпълнението на Целите за устойчиво развитие (ЦУР) на ООН. Сред разглежданите теми бяха иновациите за интегриране и използване на различни източници на данни, подобряване на статистическата грамотност и начините за разпространение на статистическа информация, както и необходимостта от сътрудничество на национално, регионално и международно ниво.

Световният форум за данни на ООН е международна платформа, която цели да стимулира иновациите в областта на данните, да насърчи сътрудничество между различните сектори, да мобилизира политическа и финансова подкрепа на високо равнище в процеса на производство на навременни и надеждни данни за устойчиво развитие.

Паралелно със Световния форум за данни се проведе и заседание на Групата на високо равнище за партньорство, координация и изграждане на капацитет за статистика за Програмата за устойчиво развитие на ООН до 2030 година (HLG-PCCB), на която доц. Атанасов е член като един от петимата представители за региона на Северна Америка и Европа. Участниците в срещата обсъдиха въпроси свързани с работния план на групата за 2025/2026 година, както и подготовката на следващия Световен форум за данни, който ще се проведе в Саудитска Арабия през 2026 година. По време на заседанието беше представен и проект за актуализация на Глобалния план за действие от Кейптаун, който ще допълни съществуващия документ от 2017 година с дванадесет нови приоритета относно Програмата за устойчиво развитие до 2030 година.

72-ра Конференция на европейските статистици

Председателят на НСИ доц. д-р Атанас Атанасов и началникът на отдел „Международни отношения и проекти“ Мария Гочова участваха в 72-рата пленарна сесия на Конференцията на европейските статистици (КЕС), която се проведе в периода 20 - 21 юни 2024 г. в Женева, Швейцария. Събитието се организира от Икономическата комисия за Европа на ООН (ИКЕ на ООН).

Тази година пленарното заседание беше проведено съвместно с Експертния комитет на ООН за Европа за управление на геопространствена информация (UN-GGIM Europe), който играе водеща роля в определянето на насоките за развитие на геопространствена информация. Разглежданите теми по време на съвместното заседание включваха: интегрирането на геопространствени и статистически данни, употребата на изкуствен интелект, големи езикови модели и машинно обучение при разработването на официална статистика и геопространствени данни, свързването на данни между различни области и източници. Бяха обсъдени и стратегически насоки, които могат да бъдат предприети в съвместната работа на статистическите служби и геопространствените и кадастралните агенции.

Европейските статистици обсъдиха също и предстоящата ревизия на Системата от национални сметки, координацията на международната статистическа дейност в региона на ИКЕ на ООН, работата на Групата на високо равнище за модернизация на официалната статистика, ролята на националните статистически служби за постигане на националните климатични цели и други.

Конференцията на европейските статистици представлява платформа за обсъждане на ключови и възникващи въпроси в областта на статистиката, както и разработване на методологически указания и препоръки за подобряване на националните статистики на държавите от региона на ИКЕ на ООН. В нея вземат участие делегации, водени от представители на статистическите служби на повече от 60 държави, както и редица международни организации като Международния валутен фонд, Световната банка, Световната търговска организация, Евростат и Европейската централна банка.

8-ма Експертна среща, посветена на статистиката за измерване на Целите за устойчиво развитие на ООН

В периода 15-17 октомври 2024 г. в гр. Тирана, Албания се проведе 8-мата Експертна среща относно статистиката за измерване на постигнатия напредък по Целите за устойчиво развитие на ООН до 2030 година. Събитието беше организирано от ИКЕ на ООН и Албанския статистически институт и събра експерти от националните статистически институти, международни организации и други заинтересовани страни, участващи в производството, комуникацията и координацията на отчитането на статистика за ЦУР.

На срещата НСИ беше представен от Антоанета Илкова, директор на дирекция „Многосекторна статистика, методология и регистри“, която изнесе презентация за Информационната система на НСИ за мониторинг на европейски и национални стратегии и регионална политика МОНИТОРСТАТ при голям интерес от страна на участниците.

Програмата за устойчиво развитие до 2030 г. на ООН се състои от пет части и в нея са изброени и формулирани 17 Цели за устойчивото развитие, като към всяка една от тях са формулирани и подцели - общо 169 на брой. Като основен акцент в Програмата са изведени най-острите проблеми на развиващите се страни, свързани с преодоляването на крайната бедност, глада, болестите, към които са добавени и въпроси, свързани с опазването на околната среда, постигането на устойчиво икономическо развитие и потребление, изграждането и функционирането на демократични институции, опазването на правата на човека, равенството на половете и други.

Председателят на НСИ модерира сесия по време на 19-ата Конференция на Международната асоциация за официална статистика

Председателят на НСИ доц. д-р Атанас Атанасов участва в 19-ата Конференция на Международната асоциация за официална статистика и Международния статистически институт, която се проведе в периода 15-17 май 2024 г. в гр. Мексико сити под мотото „Да подобрим вземането на решения за всички“. Домакин на тазгодишната международна конференция беше Националният институт по статистика и география на Мексико.

В първия ден от конференцията доц. Атанасов модерира сесия с актуална и за България тема „Преминаване от преброяване, базирано на регистри към създаването на Статистически регистър на населението“. По време на сесията ръководителите на националните статистически офиси на Литва, Хърватия, Нова Зеландия, Гърция и Уругвай споделиха опита на държавите си от последното преброяване на населението и жилищния фонд и обсъдиха възможностите, но и предизвикателствата, които административните източници предоставят при провеждането му.

По време на тридневната годишна конференция, в рамките на 49 сесии, представителите на статистическата общност от цял свят обсъдиха ролята на официалната статистика като важно публично благо, на което всички потребители разчитат за вземането на информирани решения. Сред обсъжданите теми бяха възможностите за подобряване на взаимодействието с всички заинтересовани страни, за да се отговори по-добре на нуждите на потребителите и на предизвикателствата, пред които е изправена официалната статистика, на фона на все по-бързо увеличаващия се брой източници на информация.

Екип от Регионалния офис за Европа на Световната здравна организация посети НСИ

На 21 октомври 2024 г., представители на Регионалния офис за Европа на Световната здравна организация (СЗО) посетиха НСИ и се срещнаха с председателя доц. д-р Атанас Атанасов и началници на отдели от дирекция „Демографска и социална статистика“ и дирекция „Бизнес статистика“.

Екипът на СЗО беше в България във връзка със стартирането на анализа на пазара на труда в областта на здравеопазването, чието провеждане е една от дейностите заложи в подписаното двугодишно споразумение за сътрудничество между Регионалния офис за Европа на СЗО и Министерство на здравеопазването на Република България за периода 2024 – 2025 г.

Гостите се запознаха с изследванията, които НСИ провежда в областта на здравеопазването и пазара на труда и оцениха високо осигуряването от НСИ данни. Председателят на НСИ акцентира върху дългогодишното добро сътрудничество със СЗО в областта на статистиката на общественото здравеопазване. Ежегодно в изпълнение на европейското законодателство НСИ координира предоставянето на данните и е източник на информация за нефинансовите показатели в рамките на съвместния въпросник на ОИСР, Евростат и СЗО за непаричната статистика в областта на здравеопазването. В допълнение, ежегодно НСИ е контактна точка за консултации и валидиране на данните и оценките за майчината смъртност, детска смъртност, смъртност по различни причини, вкл. COVID-19 и други.

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН
„Международно сътрудничество и проекти“
2024 г.

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

За контакти:

Национален статистически институт
Отдел „Международни отношения и проекти“
София 1038, България
ул. „Панайот Волов“ № 2
E-mail: info@nsi.bg